

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Sztuka dawania kieszonkowego

Sylwia Budasz

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

12.05.2025 r.

Organizatorzy

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

O mnie

SYLWIA BUDASZ

Publiczna Szkoła Podstawowa COGITO w Poznaniu – psycholog,
wicedyrektor ds .psychologiczno-pedagogicznych

Ośrodek Psychoterapii i Wsparcia Psychologicznego
“Z Bliska”– psycholog

SPIS TREŚCI

I

Na dobry
początek

2

Trochę teorii

3

Życiowe Casy
Study

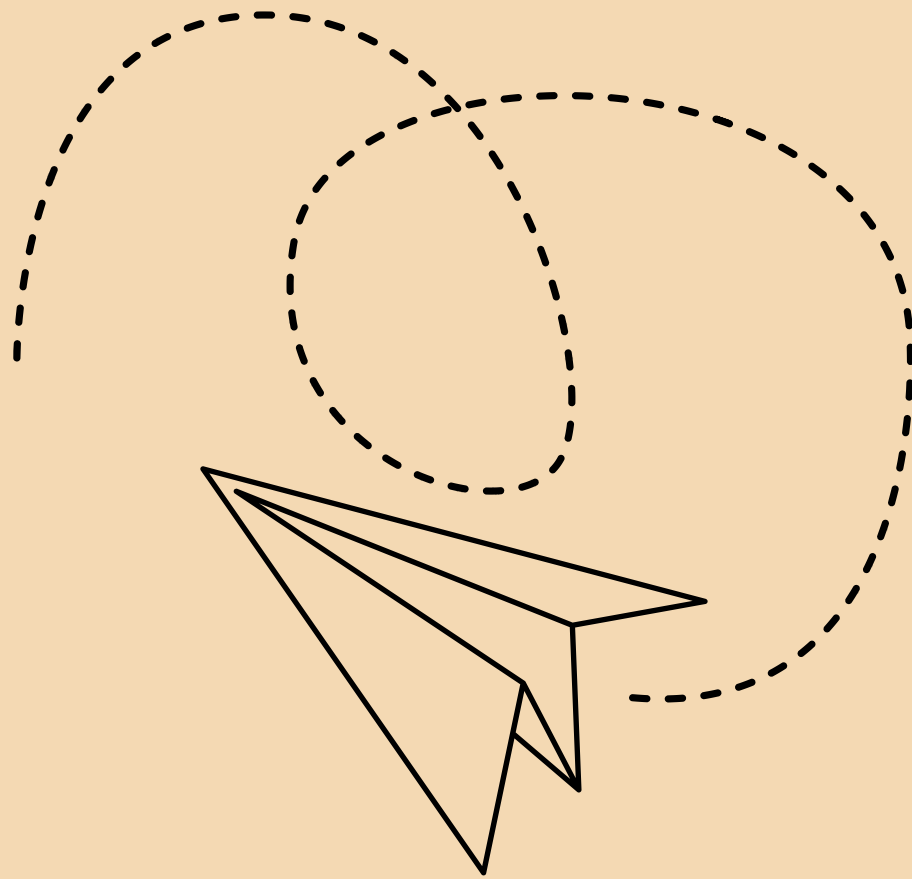
4

Trochę zabawy

5

Trochę linków
i polecajek

NA DOBRY POCZĄTEK

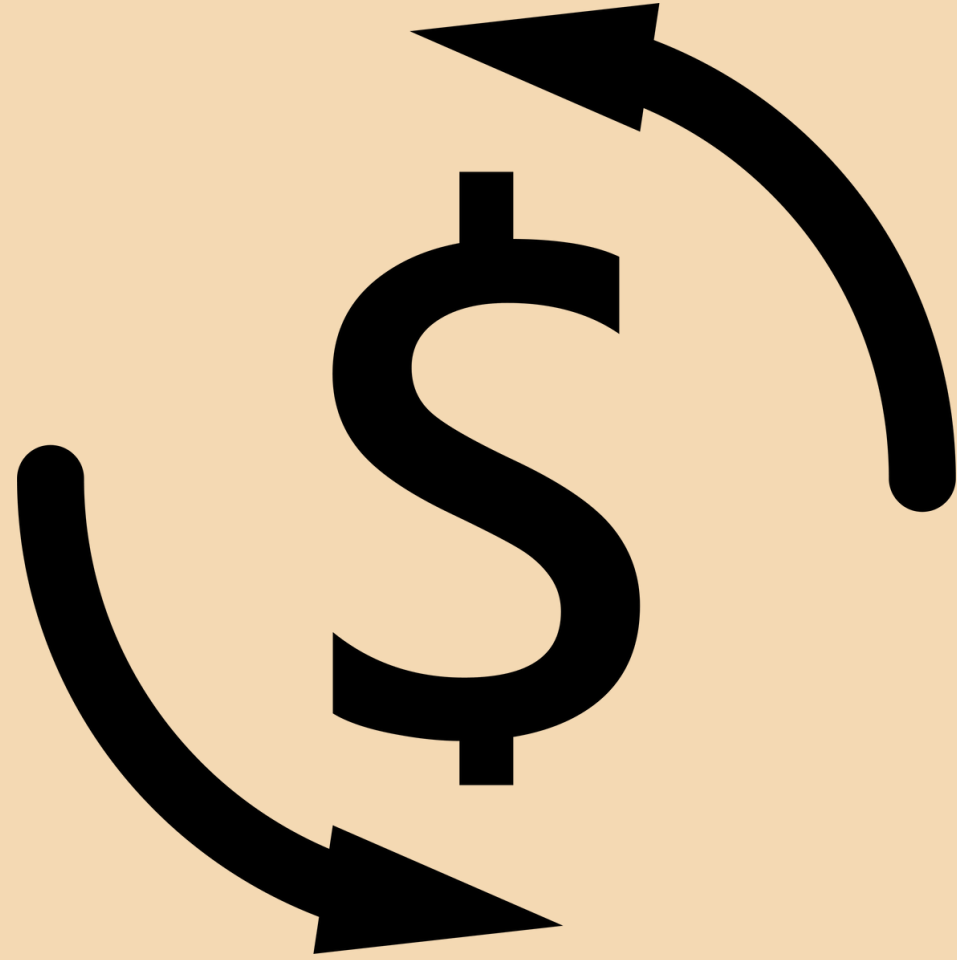

Zanim zaczniesz przekazywać swojemu dziecku to, co najlepsze w sprawie pieniędzy, spróbuj odnaleźć siebie w jednej z tych dwóch grup – instrumentalści lub symboliści.

PIENIĘŻNI
INSTRUMENTALIŚCI

PIENIĘŻNI SYMBOLIŚCI

PIENIĘŻNI INSTRUMENTALIŚCI

pieniądze traktują jak każdy inny instrument przydatny do życia. Na pewno znamy takich dorosłych, którzy podchodzą w ten sposób do pieniędzy – jako narzędzia do realizacji różnych celów.

- kontrola finansowa – oszczędność, planowanie wydatków
- awersja wobec zobowiązań – niechęć do pożyczania pieniędzy od innych i do brania kredytów
- łapanie okazji do zarobienia pieniędzy

PIENIĘŻNI SYMBOLIŚCI

Charakteryzuje ich emocjonalne podejście do pieniędzy. Posiadanie ich powoduje przeświadczenie, że inni ludzie patrzą na nich z uznaniem. To prowadzi do powstania silnej wiary w to, że pieniądze dają również prestiż czy wręcz władzę nad innymi, w tym najbliższymi.

- niepokój o finanse;
- przekonanie, że z pieniędzy płynie zło.

*GDY POZNAMY JUŻ NASZE POSTAWY I
ZACHOWANIA WOBEC PIENIĘDZY,
PAMIĘTAJMY, ŻE:*

- rodzice, którzy w określony sposób podchodzą do pieniędzy, wywierają duży wpływ na swoje dzieci, tak samo jak otoczenie czy zmieniający się świat finansów i reklamy.
- często występują różnice między tym, czego chcemy, a jaki uzyskujemy efekt – w sferze deklaracji i postaw oraz rzeczywistych zachowań dochodzi do sprzeczności.

co my, dorośli, wiemy o naszych
świadomych lub nieświadomych
zachowaniach konsumenckich

Czy Ty jako mama lub tata wiesz:

- Kiedy działa na Ciebie reklama?
- Z którą z nich się identyfikujesz?
 - Kiedy Cię denerwuje?
- W jaki sposób wpływają na Ciebie promocja i okazja, na przykład jak działa na Ciebie mechanizm promocji, przekreślonej na czerwono ceny z nową, niekoniecznie mniejszą od wyjściowej lub black friday?

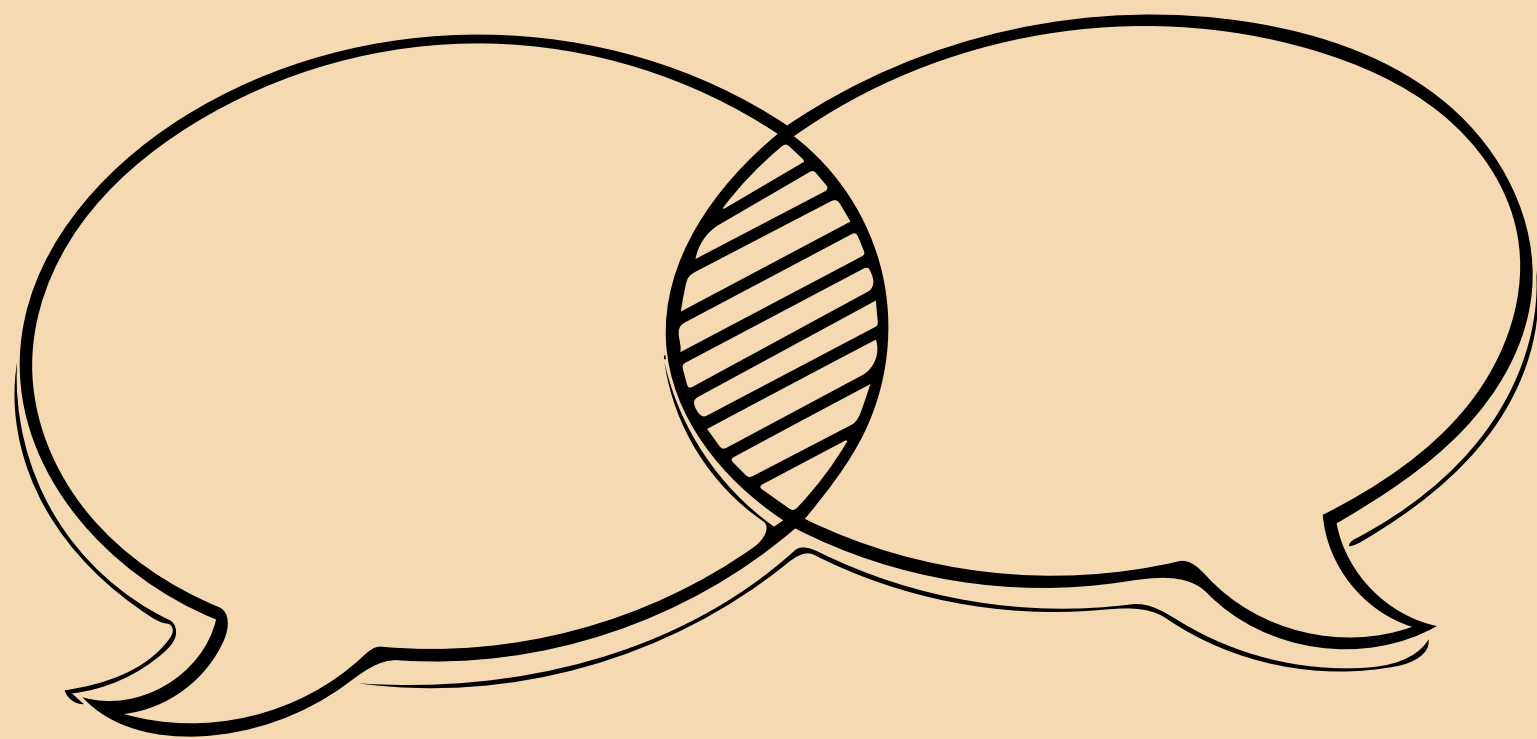

CO MY, DOROŚLI, WIEMY O NASZYCH ŚWIADOMYCH LUB NIEŚWIADOMYCH ZACHOWANIACH KONSUMENCKICH

Co charakteryzuje świadomych konsumentów?

Są społecznie odpowiedzialni w swoich wyborach zakupowych. Zwracają uwagę na to, co kupują i kto sprzedaje. A także w jaki sposób towary zostały wytworzone. Jednak to wciąż mała grupa, bo w Polsce dominuje kupowanie nierefleksyjne. Ludzie kupują, nie zważając na to, w jakich warunkach zostało coś wyprodukowane i z czego. Bezrefleksyjność oznacza niską świadomość konsumencką.

dr Dominika Maison, psycholog postaw konsumenckich

Kiedy zaczniesz rozmawiać z dzieckiem na temat świadomego wydawania pieniędzy i oszczędzania, to uczysz postawy dorosłego – przekonania o własnej sprawczości.

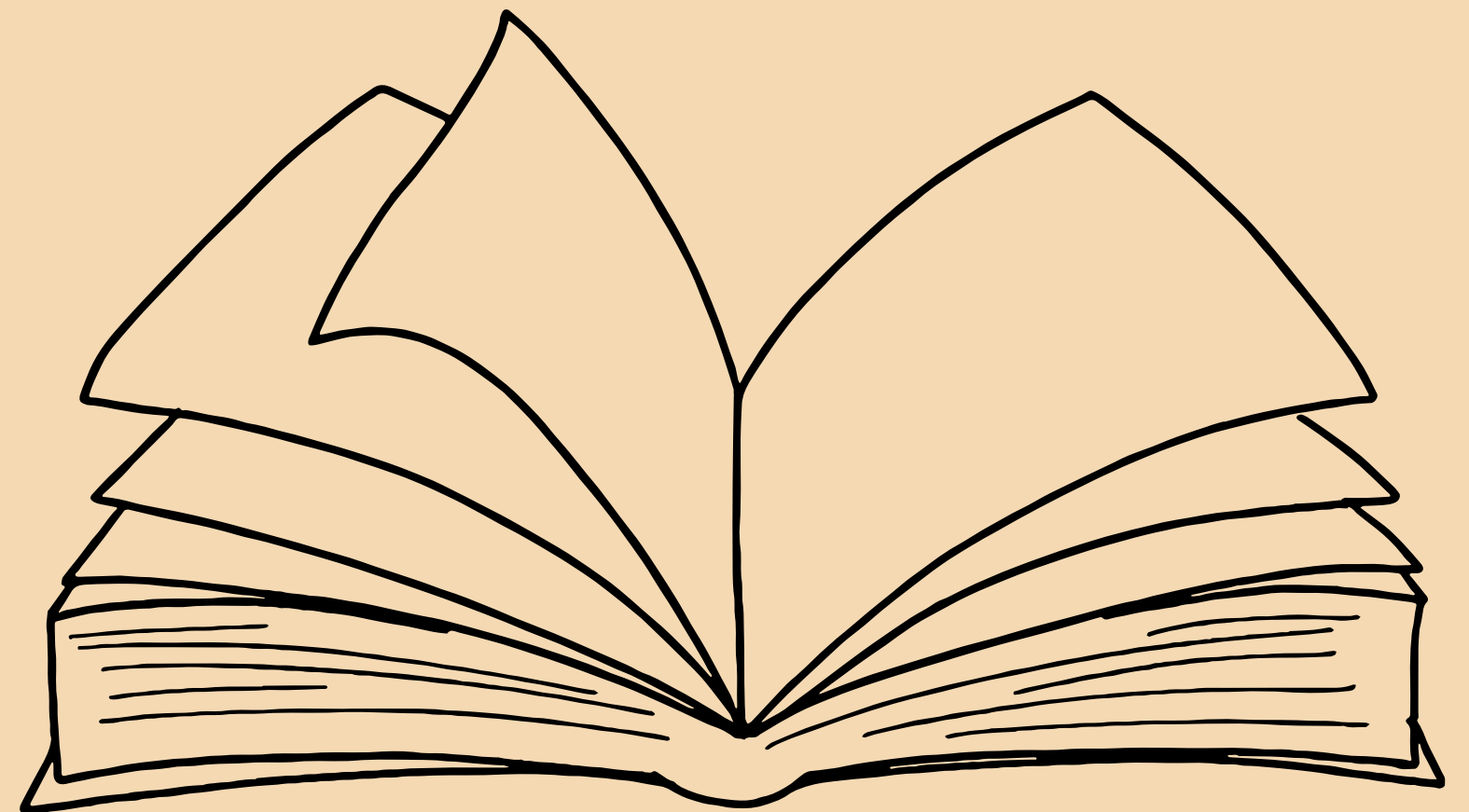
TROCHĘ TEORII...

ROZWÓJ POZNAWCZY

- myślenie abstrakcyjne

ROZWÓJ SPOŁECZNY

- obserwacja
- modelowanie

ROZWÓJ DZIECKA

Trzylatki

Czterolatki

Pięciolatki

Sześciolatki

ROZWÓJ DZIECKA

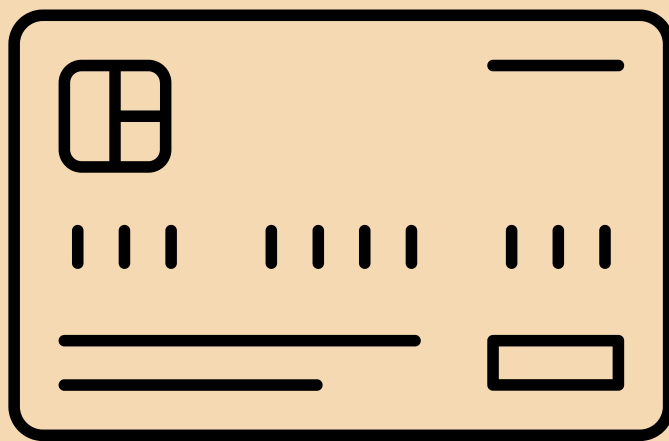
Siedmio-
Ośmiolatki

Dziewięciolatki

Dziesięć-dwanaście
lat

MŁODZIEŻOWE FINANSE

ZALETY:

- monitorowanie wydatków dziecka.
- subkonto do oszczędzania.
- kieszonkowe jako stałe zlecenie.
- uczy samodzielnym zarządzaniu finansami.

około 20 procent polskich 13-latków ma konto w banku, które kontroluje wspólnie z rodzicami;

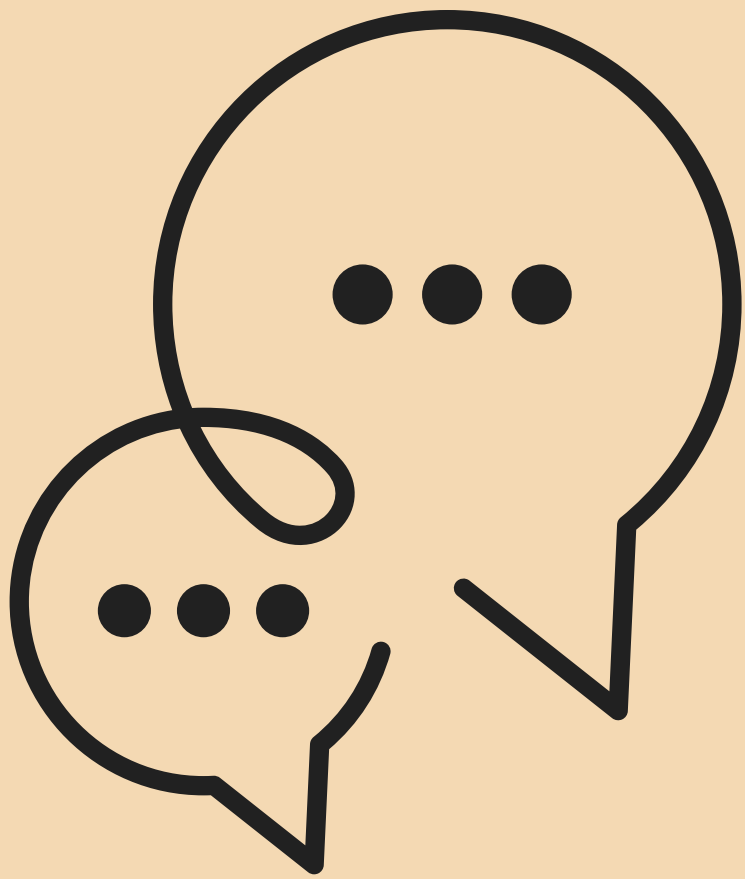
około 70 procent brytyjskich nastolatków miało konto w banku już w latach 90. XX wieku i można się spodziewać, że ta liczba jest nadal aktualna; mają też swoje karty.

Ta edukacja ważna jest też ze względu na przyszłość naszych dzieci - żeby były niezależne i umiały podejmować bardziej świadome decyzje.

DEKALOG KIESZONKOWEGO DLA FINANSIAKA LUB FINANSIACZKI

- Będiesz dostawać X złotych. Wypłacamy ci tę kwotę w każdy poniedziałek, a później pierwszego dnia miesiąca lub innego dnia, wcześniej ustalonego.
- Ustalamy, co możesz kupować za kieszonkowe.
- Ustalamy, czego nie możesz kupować.
- Pozwalamy ci kupować, co chcesz, w ramach ustalonych wcześniej zasad.
- Nie ukrywasz przed nami tego, co kupujesz.
- Kiedy kieszonkowe skończy się wcześniej, nie możesz przyjść po dopłatę.
- Co roku dostajesz podwyżkę.
- Namawiamy cię do oszczędzania.

JAK ROZMAWIAĆ Z DZIECKIEM O KIESZONKOWYM?

- Jasne zasady i oczekiwania.
- Wyjaśnienie, na co można wydać pieniądze.
- Zachęcanie do planowania i oszczędzania.
- Otwartość na pytania i rozmowy.

Życiowe CASE STUDY

- Jak o pieniądzach rozmawiało się w Twojej rodzinie? Jaki macie przekaz międzypokolenowy?
- Jeśli w szkole jest sklepik szkolny lub automat, to ile pieniędzy dasz dziecku na cały tydzień? W jakiej formie?
- Czasem pożyczasz swojemu dziecku pieniądze na jakiś zakup. Czy konsekwentnie odbierasz dług?
- Czy nagradzasz finansowo swoje dziecko za obowiązki domowe? Za uzyskanie dobrych stopni w szkole?
- Czy Twoje dziecko ma skarbonkę? Kto do niej wrzuca pieniądze? O jakiej wartości?

**SAMODZIELNOŚCI
TRZEBA NAUCZYĆ.**

Życiowe CASE STUDY

- Dziecko bardzo prosi Cię o kupienie czegoś w sklepie. Mówisz dziecku, że nie bo “nie mamy pieniędzy?”
Jak reaguje Twoje dziecko?

**SAMODZIELNOŚCI
TRZEBA NAUCZYĆ.**

Jeżeli nawyk oszczędzania nie zostanie wykształcony, to gdy później młody człowiek wchodzi w dorosłe życie, będzie potrafił tylko wydawać. I o ile dziecko może sobie jeszcze pozwolić na to, bo pozbywa się szybko pieniędzy jedynie na swoje przyjemności, w przypadku dorosłego powoduje to kłopoty.

Życiowe CASE STUDY

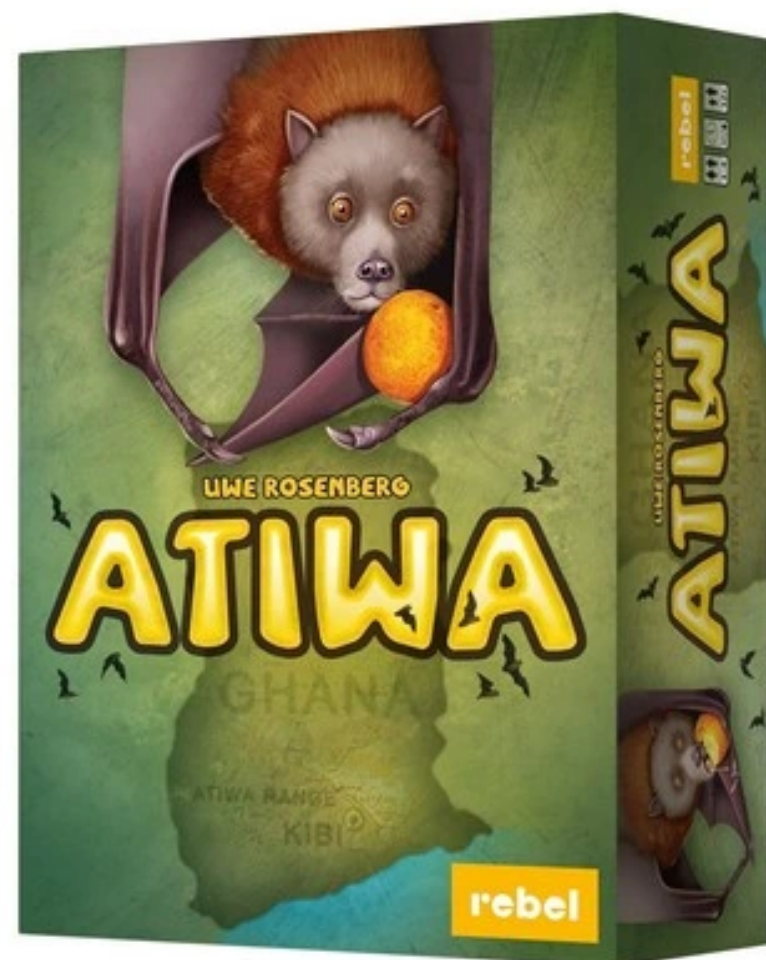
Przekazywanie wiedzy nie zawsze idzie w parze z postawami. Gdy uczysz dziecko, że trzeba oszczędzać, mówiąc mu, że to ważne, a podczas zakupów ulegasz zachciankom, ta nauka do niego nie trafi. Jeśli nie starcza Ci pieniędzy do kolejnej wypłaty z powodu rozrzutności, nie zaczynaj rozmów o oszczędzaniu.

Albo kiedy mówisz dziecku, że pieniądze nie są ważne w życiu, a potem z partnerem kłócicie się zażarcie o sprawy finansowe, to młody człowiek dostaje silny i jasny przekaz, że jednak są ważne. W ten sposób w przyszłości sfera ekonomiczna także będzie wzbudzała niepokój dziecka, możliwe, że prowadząc do nieracjonalnego podejścia do finansów.

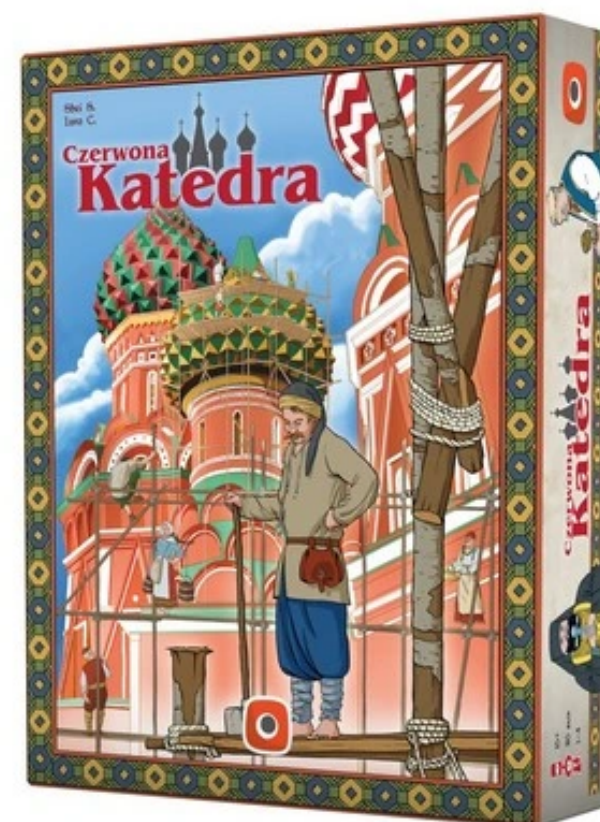

od 8 lat

GRY PLANSZOWE

od 12 lat

od 10 lat

od 14 lat

GRY

podnoszące umiejętności finansowe u dzieci

Rzut monetami

Do pojemnika wrzucamy różne monety. Każdy uczestnik zabawy podrzuca monety do góry i łapie z powrotem do pojemnika. Zostawia saobie te złapane, reszta wraca do pojemnika i przekazujemy kolejnej osobie. Gramy do pustego pojemnika. Na końcu gry liczymy złapane monety uwzględniając ich wartość. Wygrywa ten, kto ma największą sumę.

GRY

podnoszące umiejętności finansowe u dzieci

99 groszy

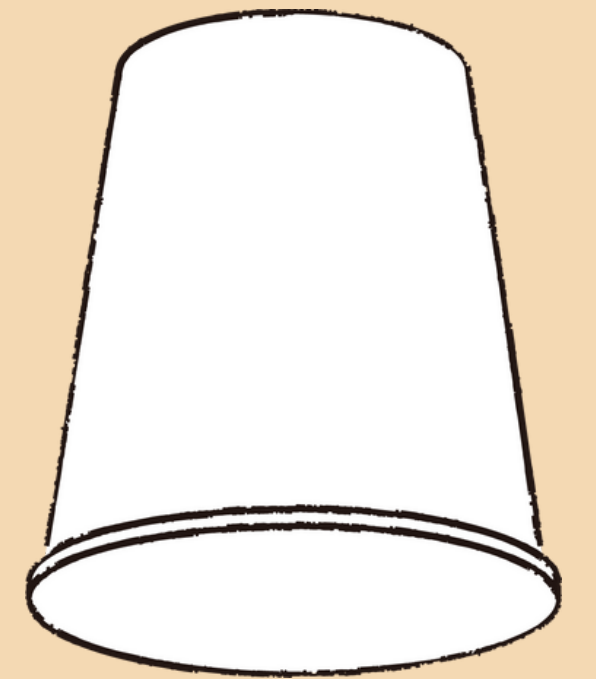
Do zabawy potrzebujesz kilku garści monet o sześciu groszowych nominałach (1 gr, 2 gr, 5 gr, 10 gr, 20 gr, 50 gr) i kostki sześciennej. Gracze kolejno rzucają kostką i pobierają z banku odpowiednią monetę (1 oczko: 1 gr, 2 oczka: 2 gr, 3 oczka: 5 gr itp.). Zadaniem graczy jest uzbieranie dokładnie 99 groszy. Jeżeli pobranie wskazanej kostką monety spowodowałoby przekroczenie granicy złotówki, uczestnik zabawy nie pobiera monety i pauzuje kolejkę. W zależności od wieku graczy i zasobu monet możesz zmieniać docelową sumę

GRY

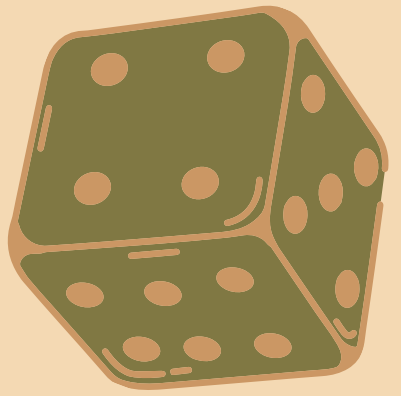
podnoszące umiejętności finansowe u dzieci

Zgaduj zgadula

Umieść garść monet w szklance lub plastikowym pojemniku i każ uczestnikom zabawy zgadywać, ile tam jest pieniędzy. Następnie wspólnie przeliczcie bilon – osoba, która była najbliżzej prawidłowego wyniku, zgarnia (i chowa do skarbonki) całą pulę.

GRY

podnoszące umiejętności finansowe u dzieci

Wojna na monety

Kilka garści monet o różnych nominałach podzielcie pomiędzy graczy tak, aby każdy dysponował taką samą kwotą. W każdej kolejce uczestnicy zabawy – w tajemnicy przed innymi – umieszczają od jednej do pięciu monet pod kubeczkiem odwróconym do góry dnem. Następnie gracze jednocześnie ujawniają zawartość kubeczków, a ten, który umieścił w nim największą kwotę, zdobywa wszystkie monety użyte w tej kolejce i odkłada je na bok (nie może już z nich korzystać). Gra trwa, dopóki przynajmniej dwóch graczy ma jeszcze monety. Wygrywa ten z uczestników zabawy, który w trakcie rozgrywki odłożył najwięcej pieniędzy.

STRONA ZASOBÓW

<https://finansiacji.pl/>

<https://finansoaktywni.pl/>

“Ekonomia. To, o czym dorośli ci nie mówią. Bo często sami nie wiedzą.” Boguś Janiszewski

ABC Ekonomii, czyli pierwsze kroki w świecie finansów.

“Do czego służą pieniądze?” Taddia, Baccalarario

“Kto zabrał mój ser?” S. Jonhson

Internetowe i papierowe
polecajki do edukacji finansowej
dzieci i młodzieży

Pamiętajmy o tym, że obowiązkiem rodziców jest wychowanie, a do niego włącza się przyszła umiejętność poruszania się w świecie finansów. Ta edukacja ważna jest ze względu na przyszłość naszych dzieci – żeby były niezależne i umiały podejmować bardziej świadome decyzje.